

DOKOŁA WIELKANOCNEGO JAJKA

*Gdy nadejdzie Wielkanocny poranek
Niech spełnią się życzenia
tęczowych pisanek...
Mazurków kajmakowych,
bazi srebrzystych,
Bogatego zajęcia i kurczaków puszystych.
Świątecznego nastroju, biesiady obfitej,
Lukrowego baranka, a w dyngusa - głowy
wodą zmytejl*

*Najserdeczniejsze życzenia na zbliżające
się Święta Wielkiej Nocy.
Dużo zdrowia, radości, pogody ducha,
smacznej święconki i mokrego
poniedziałku.
Redakcja gazetki "Szkolne Plotki"*

**Stopka
redakcyjna**

Co tym razem w numerze?

Skład redakcji:

Inga Rejment
Natalia Jankowska
Ania Nedoszytko

Opiekun gazetki:

p. Beata Kolterman

skrzynka pocztowa:

szkolneplotki@pssp.edu.pl

- JAK SPĘDZAJĄ WIELKANOC W INNYCH KRAJACH
- COŚ NA ZĄB - CZYLI PRZEPIS NA WIELKANOCNĄ BABKĘ
- WIELKANOCNE DOWCIPY,
- HISTORIA WIELKANOCNEGO JAJKA
- JAJKOWE PRZESADY
- NOWA RUBRYKA "ŁAMIGŁÓWKI I KRZYŻÓWKI"

Zwyczaje Wielkanocne w innych krajach!!!!

USA

Święta Wielkanocne w Stanach trwają tylko jeden dzień, w niedzielę. Nie mają także tradycji święconki ani dzielenia się jajkiem. Wierzą, że jajko ugotowane w Wielki Piątek, a zjedzone w Wielką Niedzielę przyniesie szczęście rodzinie. Popularnym zwyczajem, uwielbianym przez dzieci jest „szukanie skarbów” czy ukrytych czekoladowych jajek w domu i ogrodzie, a także zawody w toczeniu jajek. Amerykanie nie zapominają o dekorowaniu własnych domów. Symbolem kojarzonym ze świętami jest niewątpliwie królik czyli symbol czczenia pogańskiej bogini Estre.

Jajka w USA

Czechy

Wielkanoc obchodzona jest jako pierwszy dzień wiosny. W Wielkim Tygodniu Wielki jest tylko piątek a kolejne dni mają swoje kolory. Poniedziałek jest niebieski, czwartek zielony a sobota biała. Czeskie pisanki robione są za pomocą różnych technik, a zwyczajem panujących w większości domów są donice ze zbożem, głównie pszenicą. W tradycję wpisują się również tzw. „Judasze” czyli ciastka drożdżowe z miodem.

„Judasze”

Włochy

Wielka Niedziela obchodzona jest w gronie rodzinnym, gdzie najważniejszy jest uroczysty obiad. Święteczny obiad obfituje w dania z jagnięciny i Colombę czyli wielkanocny placek.

Colomba

Symbolem świąt jest baranek, Włosi nie przywiązują wagi ani do ozdabiania jajek, ani święconki. Po niedzieli obfitującej w spotkania rodzinne i delektowanie się przysmakami, wyruszają za miasto na pikniki lub trochę dalsze podróże na południe kraju.

Coś na ząb

Babka wielkanocna

Babka wielkanocna

Obowiązkowo na każdym stole powinna znaleźć się babka wielkanocna, dlatego też chcemy się z Wami podzielić świetnym przepisem na takową babkę.

Składniki :

- 5 jajek
- 1 szklanka drobnego cukru do wypieków
- 1 $\frac{3}{4}$ szklanki mąki ziemniaczanej
- 200 g masła
- 1 czubata łyżeczka proszku do pieczenia
- otarta skórka z 2 cytryn lub aromat zapachowy.

Cale jajka o temperaturze pokojowej ubijamy. Bardzo ważne, żeby jajka ubite były na białą, puszystą masę, powinny podwoić objętość. Zajmuje to ok. 8 minut. Dodajemy małymi partiami cukier, ciągle miksując, następnie należy delikatnie wymieszać przesianą mąkę z proszkiem do pieczenia, skórkę z cytryny. Na koniec dodajemy bardzo gorące, roztopione masło. Przelewamy masę do wysmarowanej i posypanej bułką tartą lub kaszą manną formy. Ciasto nie powinno przekroczyć 2/3 wysokości formy, wyrasta dosyć wysoko. Pieczemy 50 -60 minut w 170 stopniach.

Smacznego!

Śmiechy, Chichy, Chachy

Przychodzi zajączek do sklepu i pyta:

-macie 10 metrowy chleb?

sprzedawca odpowiada

-nie, nie mamy

Na następny dzień zajączek znowu przychodzi i pyta:

-macie 10 metrowy chleb?

-nie, nie mamy.

Sprzedawca miał już dość i mówi:

-to upieczcie mu ten 10 metrowy

chleb bo mi spokoju nie da.

Na następny dzień przychodzi

zajączek i pyta :

-macie 10 metrowy chleb?

-tak mamy

-to poproszę piątkę.

Przychodzi króliczek do sklepu i mówi:

- Poproszę 1 kg sera.

Następnego dnia znów prosi o 1 kg sera i tak przez kilka dni. 7 dnia znów prosi o ser, a sprzedawca na to:

- Po co ci tak dużo sera?

- Proszę iść ze mną to panu pokaże - mówi królik.

Przychodzą nad jezioro, królik wrzuca ser do wody, a tam bulgota, gotuje się i sera nie ma. Co tam jest? - pyta sprzedawca

Na co królik:

-Nie wiem, ale strasznie lubi ser!

Dookoła Wielkanocnego Jajka

Wielkanoc to jedno z najpiękniejszych świąt chrześcijańskich.

W Wielką Niedzielę dzwony w kościele ogłaszają światu, że Chrystus zmartwychwstał. Cała rodzina zasiada do uroczystego śniadania. Na wielkanocnym stole stoi koszyczek, a w nim cukrowy baranek, pisanki i pokarmy poświęcone w Wielką Sobotę. Wszyscy dzielą się jajkiem, życząc sobie pomyślności, zdrowia i błogosławieństwa Bożego.

Z Wielkanocą wiąże się wiele pięknych legend i ludowych zwyczajów. Przypomnijmy niektóre z nich, te związane z .. jajkiem. Właśnie ono, raz w roku, na Wielkanoc, występuje w głównej roli!

SKĄD WZIĄŁ SIĘ ZWYCZAJ MAŁOWANIA JAJ?

Podanie greckie z X wieku zapewnia, że zwyczaj malowania jaj na Wielkanoc zapoczątkowała Maria Magdalena, której przy grobie Chrystusa ukazał się anioł i powiedział: „Nie płacz, Maryjo! Chrystus zmartwychwstał”. Uradowana pobiegła do domu i ze zdziwieniem stwierdziła, że wszystkie jajka, jakie miała w misce, zabarwiły się na czerwono. Wyniosła je na drogę i podarowała apostołom. Czerwone jajka zamieniły się w ptaki i ćwierkając uniosły w niebo. Odczytano to jako wpaniały

znak, że po śmierci następuje zmartwychwstanie i nowe życie. Zwyczaj zdobienia jaj i wykorzystywania ich w celach magicznych sięga starożytności. Używano ich w obrzędach związanych z kultem zmarłych. Najstarsze pisanki - z III w. - odnaleziono w grobowcach na Bliskim Wschodzie. Sztuka zdobienia jajek znana była Egipcjom, Chińczykom, Grekom i Rzymianom. Najstarsze polskie pisanki pochodzą z X w., chociaż sztuka zdobienia jaj była znana Słowianom już wcześniej.

CO MOŻNA ZROBIĆ Z PISANKĄ
Pisanki dawano w podarunku jako dowód życzliwości i sympatii. Dostawali je członkowie rodziny, dzieci chrzestne, osoby zaprzyjaźnione. Jeśli chłopakowi podobała się jakaś panna, oznajmiał jej o tym, wręczając pisankę. Jeżeli dziewczyna ją przyjęła i w zamian dała swoją, znaczyło to, że odwzajemnia uczucia kawalera. Panna mogła dostać także słodkie jajo z czekolady i czasem znajdowała w nim pierścionek z brylantem, ofiarowany przez adoratora. Pisanki nosiło się nawet na cmentarze, gdzie kładziono je na groby bliskich. Pełniły one też rolę wykupu w obrzędach wielkanocnych np. w czasie dyngusu lub chodzeniem z kurkiem.

RODZAJE JAJ WIELKANOCNYCH

Nazwy jaj wielkanocnych zależą od sposobu ich barwienia.

Kraszanki– jajka o czerwonej barwie, od staropolskiego słowa „krasić” – barwić.

Malowanki– jajka jednobarwne o innych kolorach.

Skrobanki– na jednolitym tle kraszanki wyskrobuje się wzorek (np. szpilką).

Wyklejanki– jajka z naklejonym obrazkiem z listków, włóczki itp.

Nalepianki– jajka ozdobione nalepionymi na skorupkę wycinkami z papieru.

Pisanki– przed zanurzeniem jajka w barwnym roztworze robi się na nim wzory woskiem. Dawniej jajka farbowano używając naturalnych barwników, które dawały piękne kolory.

I tak: kolor zielony uzyskiwano z listków młodego żyta, kolor żółty z łusek cebuli, kolor ciemnobrązowy i czarny z kory śliwy lub olchy, kolor czerwony uzyskiwano dzięki burakom a kolor niebieski z płatków kwiatu bławatka. Po wykonaniu wzoru woskiem i zabarwieniu skorupy, z wysuszonego jajka ścierano wosk uzyskując zaplanowane, białe wzory, tworzące piękną, dwubarwną pisankę.

Barwy pisanek mają swoje symboliczne znaczenie; tak więc fioletowa i niebieska oznacza żałobę i Wielki Post, czerwona - krew Chrystusa przelaną na krzyżu za nasze grzechy, a zielona, brązowa i żółta - radość ze zmartwychwstania.

JAJKOWE PRZESADY

Jajko– to znak wszelkiego początku, narodzin i zmartwychwstania.

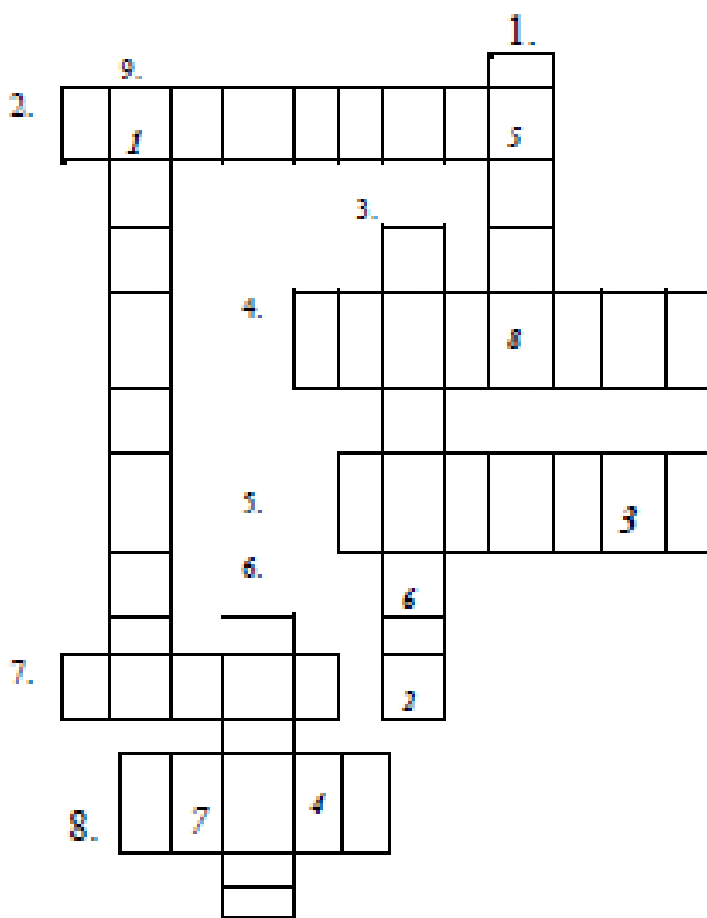
W ludowych wierzeniach jajko było lekarstwem na choroby, chroniło przed pożarem i złymi duchami, zapewniało urodzaj w polu i ogrodzie, a nawet powodzenie w miłości. Wierzono, że jajko ma znaczenie magiczne, dlatego używano go jako kamienia węgielnego przy budowie nowych domów. Taczanie jaja po ciele chorego miało "wlewać" w niego nowe siły. Noworodka myło się w wodzie, do której wkładano, poza innymi przedmiotami mającymi zapewnić szczęście i bogactwo, również jajo. Wydmuszki pisanek wielkanocnych położone pod drzewami owocowymi miały chronić je przed szkodnikami. Wierzono, że wrzucone w płomień ugaszą pożar. Świąconym jajkiem dotykano zwierząt gospodarskich - co miało ochronić przed chorobami. Pisanekę zakopywano pod progiem domu w celu zagrozenia dostępu siłom nieczystym.

ŁAMIGŁÓWKI I KRZYŻÓWKI

KRZYŻÓWKA WIELKANOCNA

Cyferki w kratkach pomogą odczytać ci hasło.

Pytania do krzyżówki:

1. Przynosi prezent w koszyczku.
2. Poświęcona w kościele.
3. Malowane jajka.
4. Miesiąc, w którym jest Wielkanoc.
5. ... boży.
6. Przed Wielką Sobotą.
7. Bardzo charakterystyczne kwiatostany wierzby.
8. Odmiana kłosa kwiatostanu wierzby. (Imn)
9. Skorupka jajka, którego zawartość została wydmuchana przez małą dziurkę.

HASŁO:

1	2	3	-	4	5	6	7	8
			L					

POWODZENIA